

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de Publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei
Pe 6 luni . . . 180 Lei
Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Puterea care schimbă lumea

— Indemnuri ale Sfântului Părinte pentru Paresemi —

Primind în audiență pe parohii Romei, împreună cu predicatorii Paresemilor din bisericile Cetății Eterne, Pius XII a ținut să le dea înțelepte directive pastorale pentru împlinirea nobilei lor misiuni în mijlocul vâltorilor de astăzi. Date în prim rând eparhiei sale — Papa este episcopul Romei, — indemnurile Sfântului Părinte sună, în realitate, întregului rotogol catolic. Răul care trebuie combătut este pretutindeni același; aceeași și arma ce ni se oferă din adâncurile de credință a veacurilor, rugăciunea! Ea va fi tema centrală a cuvântărilor pasesimale în Roma. Despre ea a vorbit Pius XII, deschizând cu vraja cunoscută a cuvântului său largi perspective de înnoire a lumii și de înălțare a pământului la cer pe scara incomparabilă a închinării.

Durere, spațiul redus al gazetei nu ne permite publicarea în întregime a cuvântării papale. Trebuie să ne mulțumim, deocamdată, cu spicuirea ideilor lui călăuzitoare.

Papa găsește potrivit și necesar ca, în acest Post mare, să se vestească doctrina și să se intensifice practica rugăciunii. În toate vremile aceasta a fost, și trebuie să rămână, pâinea cea de toate zilele și arma de nebiruit a vieții creștine.

Roma, în primul rând, ne apare, dela începuturile vieții creștine, ca o cetate a rugăciunii, și a rămas, în toată prăvălirea veacurilor, întâiul altar de închinare a lumii creștine. Cu această armă în mână a ieșit din catacombe, cu ea a creat evul mediu, prin ea a strălucit în fața popoarelor. — În ultimele vremuri însă tradiția străbună s'a sgu-duit. Procesul de laicizare generală a scos pretutindeni rugăciunea din viața publică, civilă și socială, pentru că rând pe rând ea să slăbească pe toată linia, până când s'a putut ajunge la formula, paradoxală dar tragic de adevărată, că biserica orașanului modern este cinematograful.

În fața acestei decadente, trebuie pusă în nouă lumină marea datorie spirituală a rugăciunii, care este totodată și o obligație de onoare, arătându-se convingător că într'adevăr „omul e mare numai când e în genunchi“. — Alții, și nu puțini, sunt creștinii cari se roagă. Ruga lor însă nu trece de marginile vieții, cu trebuințele ei; se îndreaptă spre Dumnezeu numai pentru a-i cere ajutor în lumeștile necazuri și afaceri. Trebuie, de sigur, să ne rugăm și pentru „pâinea cea de toate zilele“; dar „darurile pământești vin numai după cele spirituale... În primul loc al oricărei vieți creștinești stă adorarea lui Dumnezeu și cererea bunurilor supranaturale,

eterne“, „patria noastră fiind în ceruri“ (Phil. 3, 20). — De aici, un alt adevăr care trebuie făcut să pătrundă în conștiința creștină: *absoluta necesitate a rugăciunii*. „Invățătura catolică susține că, fără ajutorul grației divine, nimeni nu poate observa vreme mai lungă legea lui Dumnezeu și nu poate evita păcatul greu“; iar grație fără rugăciune nu dobândim, conform aceluia: „Priveghiați și vă rugați ca să nu cădeți în ispită“ (Mt. 26, 41).

Rugăciunea trebuie să stăpânească viața în întregul ei, în toate domeniile și formele ei de manifestare. Scoaterea religiei din viața publică nu poate avea decât urmări funeste. „Aminteam — spune Papa — și o altă clasă de oameni, pe cei cari, în urma scisiunii dintre viața religioasă și cea civilă, Dumineca dimineața se arată creștini, în tot restul timpului însă nu dau nici un semn de credință și creștinism. Victime ale separării vieții de religie, a lumii de Biserică, ei trăiesc o existență dublă, contrastantă, care oscilează între Dumnezeu și lumea dușmană; rod trist al laicizării vieții publice. Ce poate fi mai contrar simțirii catolice decât această separație? Unei vieți de acest fel, Biserica se va opune totdeauna și cu toată energia, conștie de spiritul ei de a forma omul întreg, în toate raporturile lui cotidiene; fiindcă omul are un singur suflet, răscumpărat de Hristos și făcut fiu al lui Dumnezeu, pentru toate împrejurările vieții atât private cât și publice. De aceea Biserica... începe formarea creștinului din interior, prin viața de rugăciune. Înaltă și divină e pedagogia ei și metodele sale educative, care încep în primele zile ale existenței sale. Luați și citiți scrisorile sf. Pavel, și adânciți mai ales capitolele finale cu normele lor practice, și veți vedea cum Apostolul pune toate sub voința lui Dumnezeu, simbolul răscumpărării și rugăciunea credincioșilor: trupul și sufletul, acțiuni și omisiuni, până și mâncarea și beutura: „Ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre mărirea lui Dumnezeu“ (I. Cor. 10, 31); întreaga viață socială, căsătoria și familia; pe soț și soție, părinți și copii, patroni și sclavi; chiar și viața publică până la ultimele scopuri ale Statului: „Se fac rugăciuni... pentru rege și pentru toate autoritățile...“ (1. Tim. 2, 1—2): totul, în sfârșit: „Orice ziceți, ori faceți, toate în numele Domnului Isus Hristos să le faceți, mulțumind prin el lui Dumnezeu Tatăl“ (Col. 3, 17). — Oamenii rugăciunii, cum îi vrea Apostolul, vor fi în toate împrejurările vieții la locul lor, fie în viața particulară, fie în orele decisive de destin ale vieții publice. Ei vor constitui totdeauna aluatul cel bun,

atunci când se va vrea înnoirea lumii în spiritul lui Hristos.

Cu deosebită căldură stăruie apoi Sf. Părinte asupra importanței mari a rugăciunii în familie, mai necesară acum decât ori când, ea fiind aproape singurul ciment sufletesc al acestei instituții fundamentale sfășiată din toate părțile. „Rugăciunea comună la căminul familiar este un spectacol vrednic de inger... Icoana mamei în rugăciune e o viziune a grației lui Dumnezeu pentru soț și pentru copii; și amintirea unui tată care în profesiunea sa, poate la posturi înalte fiind, a realizat lucruri mari rămânând piu și evlavios, nu arareori va rămâne exemplu animator și salvator pentru fiu în mijlocul pericolelor și luptelor spirituale ale etății mature.

Covârșitoare importanță socială are Dumineca sărbătorită în spirit creștin. „Dumineca trebuie să fie ziua odihnei trupului și a înălțării spiritului, iar nu prilej de excese sportive și de plăceri fără frâu, cari toate obosesc și distrug mai mult decât însași munca din zilele de lucru, și nu duc la Dumnezeu ci îndepărtează de El... Dumineca trebuie să fie ziua care strânge familia și nu cea care o desagreghează, ziua lecturii spirituale și a rugăciunii cucernice, nu a distracțiunii“.

Centrul vieții spirituale fiind sf. liturghie, Papa stăruie pentru obișnuirea credincioșilor cu participarea activă la sfânta jertfă, arătându-le frumusețile adânci ale rugăciunilor liturgice. — Culmea vieții de rugăciune o reprezintă împărtășirea deasă cu ss. sacrameente. Este urgentă, de sigur, pentru preoți obligația de a câștiga toată mulțimea credincioșilor la un minim de rugăciune și primire a tainelor. Dar chiar și în scopul acesta, este necesar să se formeze în fiecare parohie grupuri mai mici de bărbați și de tineri cari se împărtășesc cel puțin odată în lună. Din aceștia se vor recruta *apostolii mireni*, atât de necesari marelui acțiunii de înnoire a societății. Și mai necesar, cu toate că poate mai ușor, e să se închege grupuri euharistice de femei și fete.

Un întreit indemn încheie către preoți admirabilele îndrumări și sugestii papale. — „Dacă vreți ca credincioșii să se roage cu plăcere și cu pietate, *preamergeți voi înșvă cu exemplul*, rugându-vă în biserică, în văzul lor. Un preot ingenunchiat în fața chivotului, în ținută demnă, în adâncă reculegere, este un model edificator și o invitație pentru popor la emulare în rugă.

„Dacă credincioșii vă întreabă, cum pot curând și sigur să se roage bine, răspundeți-le că sprijinul cel mai bun al rugăciunii este: *abnegațiunea, pocălnța și mila față de aproapele*. Acest adevăr e pe atât de clar, pe cât de cert este că faptele bune sunt suportul esențial a unei rugăciuni bune și puternice.

„În sfârșit, dacă întrebați ce așteptăm

Noi în prezent dela credincioșii eparhiei, răspundem: rugăciunea lor și oferirea sacrificiilor lui Dumnezeu. Omenirea trăește astăzi una din orele cele mai grele și mai dureroase. Plutim pe un ocean în plină furtună, bătut de vânturi contrarii. Iniințată pentru omenire, Biserica va sfârși împreună cu omenirea; totdeauna însă, până la capătul veacului, va avea cu sine pe Intemeetorul său divin, precum el însuși a promis: „Iată eu cu voi sunt... (Mat. 28, 20). — Pe marea aceasta, corabia Bisericii înaintează, în mijlocul popoarelor, spre portul veșniciei, cu Apostolii săi, cu Căpetenia sa, cu doctrina sa, cu sacramentele sale, cu acțiunea sa pacifică, încunjurată de valuri și învăluită în ceață, în vreme ce Hristos Mântuitorul doarme în chip tainic. Ce face Biserica, ce fac apostolii cuprinși de spaima naufragiului? Se apropie de Hristos și îl trezesc strigând: „*Invățătorule, pierim!* (Lc. 8, 24). — Iată rugăciunea noastră, care știe că *porțile iadului nu vor birui* (Mt. 16, 18)“. Să ne rugăm deci fără încetare, unind cu rugăciunile „*nenumăratele sacrificii ale acestui ceas trist și solemn, lacrimile suferințelor și morții cari îndoliază omenirea. Rugăciunea noastră va fi pătrunsă de plânsul nostru și cu glasul ei curat va mișca inima milostivă a Mântuitorului, care și în somnul său aparent veghează asupra Bisericii sale, asupra noastră, asupra lumii. Cum altfel și-ar putea împlini mai bine Biserica misiunea, care totdeauna a fost aceea, de a implora grația lui Dumnezeu și mila lui prin rugăciune și pocăință, în unire cu sacrificiul euharistic al Omului-Dumnezeu?*“!

Iată cea mai nobilă și cea mai urgentă misiune a Bisericii de pretutindeni pentru ceasul de față: a învăța din nou pe oameni să se roage!

Basarabia, în veci românească! Se împlinesc astăzi 25 ani de când fara Basarabilor, rupând cătușile robiei astatice, a revenit de bunăvoie, pentru totdeauna, la lea-

gănul său strămoșesc. O izbire crâncenă a sorții a încercat, de atunci, s'o smulgă din nou din trupul nației românești, din care face parte prin sânge și istorie comună. Dar rânelul răpitorilor a fost scurt. După abia un an, a fost înecat în sânge. Eroismul armatelor noastre desrobitoare a împlântat iarăși steagurile dreptății eterne pe țărmurii Nistrului străbun.

De acum, credem tare, că destinul nu va mai pune la noui încercări pe frații noștri basarabeni, cari au plătit cu sacrificii și suferințe fără seamăn cinstea de a fi fost dealungul veacurilor cetățuia de graniță a Europei în fața Asiei cutropitoare. Nu se poate imagina o ordine europeană durabilă, dacă s'ar sacrifica din nou acest zid de apărare firesc și indispensabil împotriva stepei sălbătice dela răsărit. Este un interes european esențial ca Basarabia să rămână ceea ce este cu adevărat și a fost întotdeauna pământ românesc!

Unirea Basarabiei, în 1918, a fost însă numai începutul. În curând au urmat întregirile hotarelor în toate direcțiile, până la cuprinderea într'o singură țară a întregului popor românesc. — Același proces este în curs și în zilele noastre însângerate. Pornită la biruință, dreptatea nu se va opri în drum până la izbânda totală. Dreptatea lui Dumnezeu e dreptate în veac! Ea va învăța pe toți că: ceea ce Dumnezeu a unit, prin legile firii — nația românească — om să nu despartă!

Programul U. M. F. R. U-lui

Comitetul Central al *Uniunii Marielor Femele Române Unite* a ținut ședință plenară, Duminică 14 Martie, în locuința din Sibiu a Păr. canonic I. Agârbiceanu, consilierul eclesiastic al Uniunii.

Alături de Prezidenta g-lă dna Livia Dr. Boila și viceprez. g-lă dna Maria canonic I. Maior, au fost prezente, reprezentând organizațiile eparhiale respective,

dnele: Maria Agârbiceanu și Ida Breban (Cluj-Gherla), Flora Dr. Iuga și Rosica Șerban (Maramureș), Valeria Bozac (Oradea), Gabriela Dr. Banciu (București), apoi: dș. Florica Varna (prezidenta Răstrelor Cluj-Sibiu), păr. I. Agârbiceanu asistent eclesiastic, Victor Aaron protopopul Sibiului, Dr. I. Cosma președ. Agru-lui Sibiu și Dr. Al. Filipașcu secretarul general al Umfru lui.

În temeiul împuternicirii primite de la Prezintă g-lă Livia Boila dela congresul general din 21 Nov. 1912, comitetul se constituie, alegând de casieră pe dna Rosica Șerban și confirmând în funcțiunea de secretar general pe Păr. Al. Filipașcu. În Com. Central Agru au fost delegate dnele Maria Dr. Maior (Timișoara) și Olga Dr. Vicaș (Arad). În Comisia de Censură se alege dna Maria Agârbiceanu și Păr. Dr. Ciungan. Se desemnează apoi Comitetul de direcție, în care dna vprez. Maria Maior delegă cu reprezentarea d-sale pe dna Rosica Șerban.

S'a discutat apoi programul de muncă, luându-se hotărârile următoare:

a) Să se exopereze dela forul competent aprobarea înființării unui comitet eparhial la București, independent de comitetul eparhial din Blaj, care să organizeze și să conducă organizațiile eparhiale din Vechiul Regat, Bucovina și Basarabia, sub prezidenția d-nei Gabriela Dr. Banciu prezidenta Soc. Sf. Elena din București a cărei activitate a fost elogiată și dată de model; b) Iniințarea organizațiilor mariane parohiale și protopopești acolo unde încă nu există; amenajarea birourilor organizațiilor eparhiale și protopopești; multiplicare Statutelor Generale și Eparhiale pentru punerea lor la dispoziția organizațiilor interesate; ținerea în evidență a activității fiecărei organizații marianiste prin completarea unor fișe tip, din care un exemplar se va păstra la Comitetul Central, și întrebuintarea unui sigil uni-

FOIȚA „UNIRII“

Superioritatea Papii

față de patriarhia Antiohiei

Primul episcop în Antiohia a fost Sf. Petru (35—42).

Conciliul dela Necea, 325, prin can. 6, pune patriarhatul Antiohiei în locul al treilea între patriarhatul apostolic (adecă: Roma, Alexandria, Antiohia). Conciliul dela Constantinopol, 381, prin can. 1, a decretat jurisdicția patriarhului Antiohiei asupra: Ciliciei, Isauriei, Sinei, Eeniciei, Arabiei, Mesopotaniei, Osroën, Cipru, Cesarea Capadociei, Efez și Eraclea Traciei.

— În 135 Marcian din Sinopea Paflagoniei a mers la Roma pentru a fi recunoscut.

— În 155 sf. Policarp de Smirna † 156 (supus patriarhiei de Antiohia) a mers la Roma, la Papa Anicet (154-165) să trateze asupra datei Paștilor.

— În 196 episcopul Policrat de Efez (supus patriarhiei de Antiohia) a ținut sinod la ordinul Papii Victor în cauza datei Paștilor, precum însuși mărturisește.

— În 340 Marcel din Ancira Galației (supus patriarhiei de Antiohia) fiind depus de sinodul arian din Constantinopol din 336, a mers la Roma, la Papa Iuliu I, să apeleze.

— În 342 Narcis de Neroniada (Tripolis) Ciliciei, Teodor de Eraclea Traciei, Maris de Calcedonia Bitiniei, Marcu de Aretuza Siriei, Macedoniu de Mopsuestia Ciliciei, Eudoxiu de Germania Eufrației (supus patriarhiei Antiohiei) au mers la Roma să dea seama de depunerea lui Atanasie patriarhul Alexandriei și a lui Pavel patriarhul Constantinoplei (v. Socrat Ist. bis. c. II și Sozomen Ist. bis. c. III cap. 10).

— În 363 Eustațiu de Sebaste, Teofil de Costabela, Silvan de Tars, în numele a 22 episcopi (supus patriarhiei Antiohiei) au scris la Roma.

— În 367 Pasinic de Zela, Leontin de Comane, Teofil de Costabela au scris la Roma în numele a 64 episcopi (supus patriarhiei Antiohiei) (v. Socrat, Ist. bis. c. 3, cap. 12).

— În 366 Eustațiu din Sebastea Capadociei (supus patriarhului Antiohiei) a fost la Roma, la Papa Liberiu, în fața căruia a făcut mărturisirea credinței catolice și Papa i-a dat o scrisoare către sinodul din Tyana (367) și a fost restabilit pe scaunul său.

— În 375 Vital de Antiohia a mers la Roma să se justifice în fața Papii Damas.

— În 376 Apolinar de Laodicea, Vital de Antiohia și Timoteiu de Berit, fiind denunțați la Roma de către sf. Basiliu de Cesarea Capadociei și de sf. Epifaniu de Cipru, Papa Damas (366-384) i-a depus în conciliul din 377 și sentința a fost promulgată în conciliul din Alexandria (378), în conciliul din

Antiohia (379) și în conciliul din Constantinopol (381).

Sf. Vasile arhiepiscop în Cesarea Capadociei (370-379) supus patriarhiei Antiohiei în epistola 52 către sf. Atanasie al Alexandriei scrie: „Noi am considerat că e necesar să scriem la episcopul Romei ca el să vădească cele ce să întâmplă aici și să expună sentința sa. Ca prin decret comun și sinodal, folosindu-se de autoritatea sa, să trimită aici oarecari oameni vrednici, cari să supună oboseala drumului, apți să îndrepteze blândețea și statornicia curajului pe aceia ce sunt la noi perversi“.

— În 371, în înțelegere cu sf. Atanasie al Alexandriei și cu Melețiu al Antiohiei, a trimis la Roma pe diaconul Doroteu în cauză schismei Antiohiei.

— În epistolele 60, 138, 156, a rugat Papa Damas (366-384) să intervină pentru sfârșitul schismei Antiohiei și anume să recunoască pe Melețiu. Papa Damas nu a recunoscut pe Melețiu (360-381) care a urmat lui Eudoxiu (330-360), ci a recunoscut pe Paul (362-388) care a urmat lui Eustațiu (324-360) depus de arieni și mort în 362. Foarte jalea.

— În epistola 69 mărturisește infalibilitatea Papii: „Dreptul care l-a dat Domnului Sanctității Tale este mai pe sus de tot lauda, pentru că datorită Ta este adevărul de falsitate și a vesti credința pură a părinților noștri“.

În epistola 70 către Papa Damas scrie

orm, cu imaginea Maicii Domnului la mijloc. c) Crearea unui fond inițial pentru Comitetul central, lipsit total de numerar, — prin contribuția benevolă a organizațiilor afiliate. d) Intreținerea de corespondență, prin Crucea Roșie, cu ostașii răniți și prizonieri; vizitarea și ajutorarea bolnavilor lipsiți de mijloace, dela sate. e) Aderarea la organul Agrului, ce urmează să apară încurând la Sibiu. f) Deschiderea unei coloane pe seama Umfrului, în ziarul „Unirea Poporului” din Blaj. g) Tipărirea și răspândirea de iconițe cu imaginea Venerabilului Ieremia Valahul și cu rugăciune ocazională, pentru intensificarea acțiunii de beatificare a celui dintâi sfânt român.

Programul spiritual fixat de Dna Prezidentă Generală prevede și recomandă, dar nu obligă, următoarele: a) Fiecare organizație să țină lunar câte o ședință plenară, cu care ocazie să se dezbată și câte o problemă cu caracter practic. b) Mărturisirea și împărtășirea membrilor în prima Duminecă a lunii ori în prima Vinere în cinstea Preasf. Inimi alui Isus. c) Colecte în ziua misionară. d) Participarea la octava de rugăciuni din Ianuarie pentru unirea tuturor. e) Împărtășirea deasă a copiilor mici pentru unirea neamului românesc, iar primele împărtășiri să se facă în cadre solemne. f) Participarea la toate procesunile religioase și în deosebi la aceea din Vinerea Patimilor. g) Organizarea de exerciții spirituale și de conferințe religioase în cursul postului Crăciunului și Paștilor. h) Sărbătorirea zilelor închinare Fecioarei Maria și în deosebi sărbătoarea „Nașterii”, care este sărbătoarea oficială a Umfru-lui. i) Ingrijirea ornatelor bisericesti și înfrumșetarea bisericilor.

Se amână pentru ședința plenară din toamnă fixarea programului de asistență socială, de opere caritative ș. a., dându-se încredințare de a prezenta atunci referate speciale doamnelor: Valeria Bozac: Ope-

rele caritative; Flora Iuga: Protecția familiei; Gabriela Dr. Banciu: Protecția tinerelor muncitoare și angajate; Marla I. Maior: Presa și colportajul; și dlui Dr. I. Cosma: Statistica.

(Dr. Al. Fillpașcu).

Lucrările de seminar în învățământul teologic

Învățământul secundar dă știință, popularizează rezultatele cercetărilor științifice. Învățământul universitar face știință. Învățământul superior inițiază pe ascultători și în metoda de lucru. Analizează tot ce se propune, demonstrând studentului felul în care se ajunge la o concluzie, la o teorie. La curs, profesorul expune anumite lucruri generale. Studentul le ascultă, dar în același timp are poate anumite reticențe, sau vrea să cunoască mai de aproape o anumită problemă. Pentru acestea îi stă la dispoziție seminarul. Acolo e laboratorul în care se inițiază în tehnica muncii științifice. E ocazia binevenită de a primi îndrumări din partea profesorului.

După J. da Gellinck (Les exercices pratiques du séminaire en théologie. Paris-Bruxelles, 1934) cel mai vechi seminar e al istoricului Fr. August Wolf dela Halle, inaugurat în 15 Oct. 1786. Istoricul a crezut că e necesar să-și inițieze discipolii în știința izvoarelor și în metodologia istoriei. În secolul al XIX-a sistemul seminariilor se răspândește tot mai mult. În 1830 introduce seminarul istoricul Ranke, apoi Waitz, Wattenbach, Von Sybel, Dragssen, etc. Francezii au creat o școală specială pentru inițierea în tehnica muncii intelectuale — L'École des Chartes (întemeiată de Napoleon). În 1850 Austriecii întemeiază la Viena-Oesterreichisches Institut für Geschichtsforschung — (primul director a fost Theodor von Sickel). În

Belgia seminariile s'au introdus în 1876 de Godefroid Kirth, iar în Olanda în 1884 de P. J. Blok (la Grönning). În America primele seminarii se țin în 1869 la Michigan, introduse de profesorul Kendall Adams dela Facultatea de Drept.

Seminarul în învățământul teologic, pe lângă inițierea în tehnica cu totul specială a lucrărilor teologice, poate fi și un prilej foarte bine venit de lămurire a eventualelor nedumeriri. Funcționarea seminariilor în învățământul teologic a creat o întreagă literatură științifică. Să pomenim câteva: Enchiridion Patristicum de Bernardus et Joh. Zellinger, Opuscula et textus historiam ecclesiae ejusque vitam atque doctrinam illustrantia, (în această colecție au apărut două serii — 1) Series scholastica 2) Series liturgica), Textus et documenta in usum exercitationum et praelectionum academicarum, Enchiridion Asceticum, etc. Toate acestea s'au tipărit pentru traduceri și interpretări de texte. Acestea sunt primele serii de lucrări, de seminar, în cari se învață: 1) elemente de gramatică ale limbilor ieratică 2) știința interpretării unui izvor oarecare, a izvoarelor de mâna întâi.

A doua categorie de lucrări de seminar sunt referate asupra unei cărți, a unei monografii teologice. A treia categorie de lucrări de seminar sunt monografiile lucrute de studenți, prin cari se discută o anumită problemă, ajungând uneori chiar la publicare. În cadrele lucrărilor de seminar uneori colaborează profesorul cu studenții și publică lucrări importante. Bibliografia istoriei polone s'a alcătuit în colaborare cu studenții dela seminarul de istorie polonă. Peste tot la lucrările de bibliografie colaborarea cu studenții în cadrele seminariilor dă rezultate foarte bune. Bibliotheca Bibliologica a Universității din Cluj, de sub conducerea dlui prof. Ioachim Crăciun, are și lucrări de seminar ale studenților. Academia de Științe Morale și politice din-

„Părinte Preacinstite, întreg orientul, adevărat tot ce se cuprinde între Iliric și Egipt, este lovit de furtuna vehementă și de agitarea valurilor” — „vol sunteți unicul remediu al acestor rele”.

— În epistola 263 a rugat pe Papa Damas să condamne pe Apolinar de Laodicea (360-390), pe Timoteiu de Berit și pe Eustațiu de Sebaste.

Sf. Epifaniu episcop în Salamina Ciprului (367-403) supus patriarhiei Antiohiei, în „Despre erezii” c. 59, cap. 7-8 și în „Anchoratos” c. 9, scrie că biserica e întemeiată pe Petru, care în timpul său este arhiepiscopul Romei, care își revendică privilegiile. În „Anchoratos” 9 scrie: „În el, celce a primit cheile cerului, în celce deslegă pe pământ și legă în cer, s'a întărit credința pe deplin. Pentru că la el se deslegă toate cauzele mai subtile de credință”.

În 377 a lucrat în Antiohia cu episcopul Paulin, în modul indicat de Papa Damas, contra apolinariștilor Vital.

În 381 a mers la Roma cu Paulin al Antiohiei și cu sf. Ieronim în cauza schismei din Antiohia.

— În 381 Paulin patriarhul Antiohiei (362-388) a mers la Roma la Papa Damas (366-384), însoțit de sf. Ieronim și sf. Epifaniu de Cipru, pentru a fi recunoscut de patriarh legitim.

— În 385 Acaciu din Berosa Siriei a

mers la Roma tot pentru recunoașterea lui Paulin ca patriarh.

— În 389 Evagriu de Antiohia (388-393) a fost recunoscut ca patriarh legitim, urmașul lui Paulin, de către Papa Siriciu (384-399).

— În 398 Florian patriarh de Antiohia (381-404) a trimis la Roma pe Agapiu din Beroea Siriei cu alți episcopi, preoți și diaconi (v. Teodoret, Ist. bis. c. 5, cap. 23) pentru a fi recunoscut. Papa Siriciu l-a recunoscut în 398.

— În 403 Demetriu de Pessinonte din Galația, Pappus de Siria, Pansifiu de Pisidia și Eugen de Frigia au mers la Roma să apere cauza sf. Ioan Crisostomul (v. Sozomen, Ist. bis. c. 8, cap. 26).

— În 404 Paladiu de Helenopolis (car și cel de mai sus, supuș patriarhului Antiohiei) a mers la Roma să apere cauza sf. Ioan Crisostom.

— Porfiriu patriarh al Antiohiei (404-413) nu a putut obține recunoașterea Romei (v. Paladiu † 425, episcop de Helenopolis, în Dialog asupra vieții sf. Ioan Crisostomul la n. 16).

— Alexandru patriarh al Antiohiei (413-428), îndată după alegere, a cerut confirmarea Papii. A primit-o dela Papa Inocențiu în epistola 19, iar în epistola 24 l-a recunoscut privilegiile bisericii din Antiohia, atribuindu-le șederii provizorii a sf. Petru, înainte de a merge la Roma (42), unde și-a sfârșit opera și viața. De asemenea, Papa Inocențiu I a decis ca patriarhul Antiohiei să consacre pe

pe mitropolitul și episcopul Siriei și divizia eparhială să nu se facă după cea politică.

— În 432 Ioan I. patriarh al Antiohiei (428-441) în epistola către Papa Sixt III (432-440) se desvinovățește pentru purtarea lui în sinodul de Efes (431) zicând că la sosirea lui toate erau deja hotărâte, apoi declară că aprobă deciziunea conciliului asupra lui Nestoriu, îl consideră ca depus, reprobă învățăturile lui cele nelegiuite și că în biserica din Antiohia se propune adevărul bisericii din Roma. Papa Sixt l-a răspuns: „Tu ai înțeles rezultatul acestei chestiuni, ceea ce înseamnă că ești de acord cu noi: Apostolul Petru a transmis în urmașii săi ceea ce a primit. Cine vrea să se despartă de învățătura aceluia, pe care însuși învățătorul între toți ceilalți l-a învățat?”

— În 433 Enteriu de Tyana și Heladiu din Tars au mers la Roma la Papa Sixt III în numele multor episcopi din Cilicia, Capadocia, Bitinia, Tesalia și Tracia. Ei numesc pe Papa: „Preasfânt Părinte” și îl roagă să-i apere de Ciril al Alexandriei, zicând: „la el să strige celce este făcut de Dumnezeu guvernator... și prin grația ta... să-i impui îndreptare cu toată statornicia și încrederea plăcută lui Dumnezeu... Și odinioară în adevăr adeseori deja din Alexandria ridicându-se zizaniile acestor fel de eretici, a satisfăcut Scaunul vostru apostolic în tot timpul pentru a convinge și pentru a reprima și corecta minciuna și impletatea, ceea ce a fost necesar,

București lucrează sub îndrumarea metodologică a Dlui N. Georgescu-Tistu (profesor de bibliologie la Universitatea din București).

Pentru tehnica lucrărilor de seminar și, peste tot, pentru inițierea în tehnica muncii intelectuale, s'au introdus cursuri de metodologie. Cursul de metodologie îl găsim și în programa Universității Pontificale — *Gregorianum* — pentru Facultatea de istorie eclesiastică. Face parte din bibliologie (știință despre carte). În învățământul superior bibliologia e relativ nouă (Ioachim Crăciun. O știință nouă, Bibliologia în învățământul universitar din România). Napoleon I o introduce la Écoles de Chartes (a cărui ctitor a fost, dar școala s'a deschis ceva mai târziu). Azi se propune la aproape toate Universitățile. În țara noastră se propune la București (Dl N. Georgescu-Tistu) și la Cluj Sibiu (Dl Ioachim Crăciun). În domeniul teologiei încă se propune — cel puțin la Facultăți — bibliologie. Răsfoind bibliografia iezuitului Hurter — Nomenclatura litteraria theologiae — mă gândeam la o bibliografie similară a tot ce s'a scris în biserica română-unită. Ar fi necesar și un Corpus bio-biographycum — spre a eterniza pe toți aceia cari cu înaltă știință și cu multă muncă au scris lucrări teologice. Bine înțeles, o asemenea lucrare ar necesita cercetări mai îndelungate.

Iosif E. Naghiu

Știri mărunte

Personale. Veneratul Ordinariat român unit de Oradea-Beiuș a făcut mai nou promovări în cler: Păr. Teiușan Ion, Popovici Victor, Tămaș Traian profesori la liceul „Samuil Vulcan” au fost numiți arhidiaconi onorari; Păr. Naghiu Gheorghe din serviciul central al Episcopiei, Pele Gheorghe, Stăna din Vale și Matei Ioan profesor de religie

și să întărească lumea întreagă spre mărirea lui Hristos, atât sub acel de trei ori fericit și între sfinți considerat, episcopul Damas, cât și sub mai mulți alții glorioși și admirabili... Ne rugăm încă și ne prosternem la picioarele sfinte ale religiosității tale ca să întinzi mână salutară și să îndepărtezi naufragiul lumii și să poruncești să se facă cercetare despre aceste și să aduci îndreptare cerească în aceste ilicite (fapte), ca să fie rechemăți sfinții păstori”.

— În 449 Eusebiu episcop de Dorilea Frigiei, condamnat de monofiziți, a apelat la Papa Leon I.

— În 449 episcopul Teodoret din Cyr (în Osroëne) 423-458, (de asemenea supus patriarhului Antiohiei) a apelat la Papa Leon contra depunerii de către monofiziți, zicând: „Admirând noi înțelepciunea voastră spirituală, grația Spiritului Sfânt, care a vorbit prin voi, vă laudăm și rugăm pe Sanctitatea Voastră ca să se ocupe de bisericile lui Dumnezeu lovite de furtună”. — „Iar eu aștept sentința scaunului vostru apostolic pe Sanctitatea Ta, ca mie celuice mă provoc la tribunalul vostru drept și just, să-mi aducă ajutor și să-mi poruncească a veni la voi și să arăt că doctrina mea e inherentă în tradiția apostolică”. — Înainte de toate rog să fiu învățat de voi dacă trebuie să mă liniștesc ori nu cu această depunere nedreaptă ori nu, căci sentința voastră o aștept. Pentru că dacă judecați să rămân în cele judecate, voi ră-

au fost numiți protopopi onorari; Păr. Selegian Silviu, Feniș, Munteanu Virgil-Negru, și Pantea Eugen-Mociar, au fost confirmați de parohi.

Agru la Sâncel. Pregătiți din vreme de păstorul lor sufletesc, păr. Gh. Gânța, sâncelenii, în număr impresionant de mare, au ascultat la sf. liturghie din Dumineca trecută cuvântul ocazional al păr. Dumitru Neda, canonic mitropolitan, privitor la Agru și rosturile lui. După amiază apoi a avut loc la școala primară o nouă întrunire a credincioșilor, cuvântul de deschidere și de încheiere rostindu-l păr. Gh. Gânța, noi lămuriri agriste dând păr. Dumitru Neda. După care s'a făcut primirea de membri și s'a ales comitetul Agrului parohial cu d. inv. dir. Teodor Popa ca președinte; d. prof. Teodor Seiceanu și d. notar Teodor Țiglaru ca vicepreședinți, primarul Nicolae Bărbat ca secretar; credincioșii: Tânase Vintilă, Petru Ogneanu, Ion Bărbat-Dutcă, Ion Bărbat-Sgâia, și Ion Frățilă, ca membri; Artimon Bărbat-Ciia, Ion Oniga-Buiușu și Traian Mărgineanu, ca cenzori, vrednicii intelectuali: V. Smigelschi, preot pensionar, și dd. învățători dir. pensionari: Teodor Pănzănu, Liciniu Ciugudeanu și Ion Bărbat, ca membri de onoare, iar păr. Gh. Gânța ca membru de drept. — Doamne ajută!

Locale. Dumineca viitoare, a patra din Pa-resimi, va predica în catedrală păr. Ioan Vultur, prof. la liceul „Sf. Vasile cel mare”, despre: Sigilul sacramental.

— Intr'o importantă consfătuire ținută la Prefectura județului, cu participarea celor mai de seamă iubitori ai sporturilor, s'a decis și constituit, în conformitate cu regulamentul dat de către Organizația Sportului Românesc, districtul sportiv al jud. Târnava-Mică. După ce în ample discuțiuni s'a arătat importanța educativă și națională a sporturilor sistematice și bine conduse, s'a constatat nevoia de a se opri practicarea lor neorganizată și mai ales a se stavili tendințele de comercializare. S'a ales, sub președinția de onoare a Il. Sale Dr. Victor Macavei vicarul Mitropoliei și a dlui Prefect Dr. Iosif Pop, un comitet mare, în fruntea căruia stă ca președinte activ d. Dr. Coriolan Suciu directorul liceului de băieți „Sf. Vasile”. — Convinși de însemnătatea deosebită pe care o are sportul condus după principiile sănătoase ale educației creștine, dorim noiei organizații deplină isbândă în frumoasă operă națională la care s'a angajat.

— Joi, la sărbătoarea Bunevestiri, hramul seminarului teologic, în cadrul liturghiei arhierestii din catedrală I. P. S. S. Valeriu Traian Frențiu,

mâne și nu voi mai fi molestat, nimănu!, ci voi aștepta judecata dreaptă a Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos”.

— În 476 Paul de Efez a fost condamnat de Papa Simpliciu.

— În 478 Petru Fulon patriarh al Antiohiei (451-457, 476, 484-488) a fost condamnat de Papa Simpliciu (468-483).

— În 479 Ștefan III patriarh al Antiohiei (479-482) a primit confirmarea dela Papa Simpliciu (468-483).

— În 483 Kalendion patriarh al Antiohiei (482-484) a primit confirmarea dela Papa Simpliciu (468-483).

— În 517 arhimandriții și călugării din Siria, în număr de 180, fiind maltratați de monofiziți, au apelat la Papa Hormizda: „Preasfințitului și Preafericitului Hormizda patriarh pe întregul glob pământesc, celuice ține scaunul lui Petru, principele apostolilor, pe care Hristos Dumnezeu nostru l-a constituit principe al păstorilor și învățătorilor și medic al sufletelor, — rugăciunea și suplica preamilițiilor arhimandriți și celorlalți călugări din a doua provincie a Siriei Voastre”.

— În 519 Paul II patriarh al Antiohiei (519-521) a semnat mărturisirea de credință a Papii Hormizda.

— În 533 Ipatiu de Efez a mers la Roma.

— În 593 Anastasiu I patriarh al Antiohiei (459-570, 593-599) depus de împăratul Iustin II (565-578) și înlocuit cu Gregoriu

Adm. Apostolic a conferit tonsura clericală lectoratului clericilor din anul III (20) și trep diaconiei clericului abs. Ioan Groza.

— Dumineca trecută, după sf. liturghie în catedrală, păr. Dr. Nicolae Lupu a conferențiat, cadrele „Agru-lui”, la „Palatul Cultural” despr Roma papală în slujba Neamului Românesc.

„Astra” la sate. În continuarea programului său, de a sta de vorbă cu sătenii, despărțământ Blaj al „Astreii” a cercetat Joi, la Bunavestire, munele Tăuni, Valea-lungă și Cistei. În primele două au coborât dnii profesori D. Maior și Olim Barna, însoțiți de fanfara liceului de băieți „Vasile”. Grație acesteia, adunările au avut caracterul unor adevărate festivaluri. Conferențiarul vorbit despre „Solidaritatea națională”, Mobilizarea agricolă și Eroismul românesc din acest răș. Fanfara, deschizând programul cu Imnul Regelui, executat doine și marșuri, iar la urmă „Deșteaptă Române”. Poporul, în frunte cu conducătorii satelor, preoții și învățătorii locali, au primit cu mare sufletire pe trimișii Blajului, cărora le au exprimat călduroase mulțumiri. În ambele comune s'a constituit pe loc câte un cerc al „Astreii”; la Tăuni sub prezidenția Păr. Aurel Munteanu, vicepreședinte fiind directorul școlii primare; iar la Valea-lungă sub prezidenția Păr. Crăciuncanu. A fost prezenta la ambele întruniri și d. Dr. Traian Denghel, pretorul plasei, care a dat înțelepte sfaturi și demnuri, promițând întregul său concurs, cu el mai binevenit cu cât Dsa este cunoscut ca un cercat „Astrist” și conducător de „Șoimi”. — Cistei, în fața mulțimii adunate ca la mare praznic au vorbit d. prof. Ioan Pop-Câmpeanu (Despre brățșarea meseriilor și comerțului) și prof. Ioan Vultur (despre: Frica Domnului, temelie a fericii națiunei). Insufleteți, Cisteienii au decis și ei înfițarea, Cercului Asteii, care se va constitui Dumineca viitoare

Canibalii. Un antropolog bine cunoscut, F. Ashley-Montagu a făcut o călătorie de studii mările Sudului și în Indiile neelandeze. El asigra că nu există adevărați canibali în sensul pe care noi îl atribuim indeobște acestui termen. Cu pe lejul ritualurilor lor religioase, unele triburi mănâncă părți din trupul omenesc, dar „Albul frigirigare” sau prăjit în cazan e numai o legendă.

† Victor Popovici, elev cl. II. liceu Beiuș fiul d. prof. Victor Popovici, s'a stins din viață lin și senin, în seara zilei de 21 Martie. c. — Să fie somnul lin și ingerii pe-aproape!

(570-593) a apelat la Papa Gregoriu I (590-604) la ordinul căruia fost restabilit (593-598)

— În 760 monahul Ștefan din mănăstirea sf. Auxențiu lângă Calcedonia Bitiniei, referindu-se la conciliul iconoclast din Hiere (753) a zis: „cum să se numească ecumenic un conciliu, la care Papa Romii nu a consimțit, atunci când există un canon care oprește să se reguleze afaceri bisericesti fără Papa”. — La aceasta referindu-se Gherasim Timoteu episcop de Argeș, Viețile Sfinților, București 1898, la pag. 775 scrie că Ștefan „întrebându-l ceice veniseră la dânsul cum de îndrăsnise să califice conciliabulul lor de sinod general pe când totul se făcuse fără participarea episcopului Romei și contra dispozițiilor sfintelor canoane”.

— În 1052 Petru III patriarh al Antiohiei (1052-1056) scria Papii Leon IV (1049-1054) despre alegerea și trimetea mărturisirea credinții catolice printr'un pelerin dela Ierusalim, prin intermediul lui Argir, guvernatorul de Bari și Dominic arhiepiscop de Grado.

Papa Leon IX i-a răspuns în epistolă 101 din 13 Aprilie 1053.

Lui Petru III îi scria însă Cerulariului în 1054 să refuze și el ascultarea față de împărașul sfântului Petru, Papa Romii.

Preot Ioan Stanescu